

РЭХА АДСТАВАК



ДЗЕ
ПРАЦУЮЦЬ
“БЫЛЫЯ”

СТАР. 5

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ТУТ І ЦЯПЕР

СТАР. 6

ХІMІЯ ЯК АТРУТА

НЕПАТАП-
ЛЯЛЬНЫ
ЗАВОД



19.08-25.08.2009 г.

СТОМЛЕНЫЯ ЎРАДЖАЕМ

Мяркуючы па ўсім, Беларусь намалоціць збожжа амаль столькі ж, колькі і ў мінулым годзе, нягледзячы на праліўныя дажджы. Але ці будзе нам ад гэтага шчасце?

Як сведцаць статыстычныя даныя, па стане на 19 жніўня беларускія гаспадаркі перадолелі рубеж па намалоце збожжа ў 7 мільёнаў тон. Хоць на аналогічную дату ў 2008 годзе збожжа было собрана 7,6 мільёна тон. Ёсьць сур'ёзна надзея, што каравай-2009 атрамаецца неблагам.

Тым больш сёлетняя ўраджайнасць перавышае мінулагодню і складае 38,5 цэнтнера з гектара. Напрыклад, яшчэ некалькі гадоў таму радаваліся ўраджайнасці і ў 29 цэнтнераў з гектара.

Дык ня ўжо сельская гаспадарка пакрысе становіцца лакаматывам вываду краіны з крызісу?

ДАГНАЦЬ І ПЕРАГНАЦЬ АМЕРЫКУ

Член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук **Іван Нікітчанка**, які большую частку свайго свядомага жыцця адпрацаўваў у сельскай гаспадарцы, для “**Тут і цяпер**” так пракаменіраваў цяперашнюю “бітву за ўраджай”: “Хоць я традыцыйна крытычна стаўлюся да “рэкордных” пакосаў, намалотаў і збораў, павінен признаць, што ў гэтым годзе мы ў целым па краіне атрымліваем вельмі неблагую ўраджайнасць вытворчасці



Яшчэ шмат збожжа сёлета не сабралі з-за частых дажджоў

збожжа (асноўны паказчык у гэты галіне). Яна ўжо набліжаецца да 40 цэнтнераў з гектара, а ў некаторых гаспадарках і да 50-ци. Думаю, што ў целым калі вясімі мільёнаў тон збожжа павінны сабраць, з якіх 6-6,5 мільёна пазней можна будзе прызнаць **РЕАЛЬНЫMI** — гэта значыць высушанымі, дагледжанымі і г. д.



Іван Нікітчанка: «Сабраць ураджай мала, ім трэба дастойна распараадзіцца»

Але хочацца дадаць адну рэч: сабраць ураджай мала, ім трэба дастойна распараадзіцца. І вось тут узікаюць пытанні”.

Уся справа ў тым, што ў пагоні за чарговым рэкордным ураджаем банальна забываюць пра сабекошт сельскагаспадарчай прадукцыі. Іван Нікітчанка перакананы, што яго цяпер праста нікто не лічыць: “Адно можна сказаць, што сёння вытворчыца збожжавых (і не толькі іх) у нашай краіне стратная. І па сабекошце збожжа мы ніколі не наблізімся да Расіі, Казахстана і Украіны”.

На гэтым фоне вельмі дзіўна даведацца пра планы ўрада “дагнаць і перагнаць Амерыку”. 12 мільёнаў тон збожжа ў год - лічба, прывабная толькі зневінне. На самай справе з-за асаблівасцей клімату мы не можам вырошчаць прыстойную пшаніцу, цвердых гатункаў і калі хочам есці хлеб, макароны і пірожныя высокай якасці, то будзем вымушаны і далей завозіць такую пшаніцу з-за мяжы.

Заканчэнне на стар. 3

ІНФОРМАЦЫЯ ДЛЯ РОЗДУМУ

Прывядзём толькі некалькі прыкладаў. Пры сабекошце айчыннага сметановага масла ў 5 долараў за кіло мы прадаём яго ў Расіі за 2 долары за 1 кг. А мяса беларускага кураняці даражэйшае за мяса яго французскага “візві” амаль у 3 разы! Наша ялавічына не можа па-сапраўднаму канкурыраваць з аргенцінскай, таму што апошняя на сусветных рынках таннейшая на 40-50 працэнтаў. І так па шмат якіх пазіцыях.

У НУМАР!

БЭЛ БОЛЬШ НЕ ПІЯРЫЦЬ ЛУКАШЭНКУ



Пра гэта кіраўнік брытанскага PR-агенцтва Bell Pottinger Group, з якім беларускія ўлады заключылі гадавы контракт, заявіў у інтэрв'ю бруссельскаму інтэрнэт-выданню EUobserver.

Як паведамляе EUobserver, тэрмін контракта скончыўся 18 жніўня.

Лорд Цімаці Бэл, сусветна вядомы іміджмейкер, чыімі паслугамі карысталася Маргарэт Тэтчэр, а цяпер Барыс Беразоўскі, у размове з выданнем не стаў удакладняць, ці будзе працягнута яго супрацоўніцтва з презідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам. Ён даў, аднак, станоўчую ацэнку свайму супрацоўніцтву з беларускім кіраўніком.

EUobserver пры гэтым спасылаецца на некаторыя спекуляцыі ў беларускіх СМИ, з якіх вынікае, што цяпер беларускія ўлады будуть дасягаць станоўчага іміджу Беларусі самастойна.

За час працы ў Беларусі кампанія Bell Pottinger Group дамаглася некалькіх публікаций інтэрв'ю Лукашэнкі ў такіх вядучых ўсходнеславянскіх выданнях, як брытанская Financial Times і нямецкая Frankfurter Allgemeine Zeitung. Таксама за апошнія 12 месяцаў “істотна паяцпелі дачыненні паміж Беларуссю і Е3”.

“Презідэнт Беларусі наведаў Рым ды Ватыкан. Таксама ён быў запрошаны на саміт Е3 у Прагу, аднак усё ж было вырашана не ехаць на гэту супстрэчу”.

Як адзначае EUobserver, паступова Бруссель “пачаў выводзіць Мінск з-пад упływu Масквы”.

10 ПЫТАННЯЎ І АДКАЗАЎ НАКОНТ “УСХОДНЯГА ПАРТНЁРСТВА”

7 мая ў Празе афіцыйна стартавала праграма Еўрапейскага Саюза «Усходнє партнёрства». З дапамогай партала TUT.BY мы пащукалі простыя адказы на пытанні, якія часцей за ёсё задаюць пра новую ініцыятыву.

1. ЯКІЯ КРАІНЫ ЎВАХОДЗЯЦЬ ВА «УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА»?

Арменія, Азербайджан, Беларусь, Грузія, Малдова, Украіна.

2. ЧАМУ ЕЎРАПЕЙСКІ САЮЗ ВЫСТУПІЎ З ТАКОЙ ІНІЦЫЯТЫВАЙ?

У выніку паспяховага расшырэння Еўрасаюза названыя краіны сталі бліжэй да ЕС, а іх бяспека, стабільнасць і добраўбыт началі моцна ўплываць на Еўропу. Гэтыя краіны ў рознай ступені ажыццяўляюць палітычныя, эканамічныя і сацыяльныя рэформы і выказалі жаданне стаць бліжэй да Еўрапейскага Саюза.

Разам з «Усходнім партнёрствам» ЕС прапануе сканцэнтрацца на далёкасцічных планах па падтымцы дэмакратычных і рынкава арыентаваных рэформ і такім чынам садзейнічаць іх палітычнай і эканамічнай стабільнасці.

3. ПРАПАНОВА АГУЛЬНАЯ ДЛЯ ЎСІХ КРАІН АБО ЗАЛЕЖЫЦЬ АД ДАМОУЛЕНАСЦІ З ЕС?

«Усходнє партнёрства» прапануе двухбаковыя і шматбаковыя меры для пашырэння супрацоўніцтва. Ёсьць розныя ступені развіцця двухбаковых адносін. З Украінай і Малдовай, напрыклад, у Еўрасаюза намнога больш глыбокія стасункі. Таму ў ЕС будзе індывидуальны падыход да кожнай краіны. Наколькі далёка ЕС пойдзе ў адносінах з кожнай краінай, будзе залежаць ад прагрэсу, зробленага партнёрамі ў рэформах.

4. ЯКІЯ ГАЛОЎНЯЯ ПУНКТЫ ПРАГРАМЫ «УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА»?

«Усходнє партнёрства» ўключае ў сябе гандлёвую пагадненні, праграмы па паляпшэнні адміністрацыйных функцый краін, вывучэнне магчымасцей адкрыцця рынкаў для свабоднага перамяшчэння рабочых, павелічэнне энергетычнай бяспекі, расшырэнне супра-

гоўніцтва ў сферы аховы навакольнага асяроддзя.

5. ЯК БУДЗЕ ФІНАНСАВАЦЦА ПРАГРАМЫ «УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА»?

Агульная падтымка для шасці краін будзе павялічвацца ад 450 млн у 2008-м да 785 млн у 2013 годзе. Гэта рост прыкладна на 75 %, а таксама дадатковыя 350 млн для планавых мэт на перыяд з 2010 да 2013 года.

Акрамя таго, ЕС перанакіруе 250 млн, ужо выдаткованыя на рэгіональныя праграмы ў рамках выканання праграмы «Усходнє партнёрства».

6. ЦІ НАБЛІЖАЕ ЎДЗЕЛ ВА «УСХОДНІМ ПАРТНЁРСТВЕ» ПЕРСПЕКТЫВЫ ДАЛУЧЭННЯ ДА ЕЎРАСАЮЗА?

Удзел ва «Усходнім партнёрстве» не азначае абавязковага ўваходжання ў ЕС. Ёсё будзе залежыць ад натуральнага развіцця двухбаковых адносін.

7. ЦІ МАГЧЫМА АДМЕНА ВІЗ ДЛЯ ЖЫХАРОЎ КРАІН – УДЗЕЛЬНІЦ «УСХОДНЯГА ПАРТНЁРСТВА»?

Наўрад ці гэта будзе вельмі хутка. Наколькі спрошчанае перамяшчэнне жыхароў і адмена віз паміж ЕС і шасцю краінамі «Усходнія партнёрства» залежыць ад выканання часам тэхнічна складаных мер. Такіх як лепшае пагранічнае кіраванне, аб'яднанае кантролюванне мігрантаў. Таму для гэтага спатрэбіца пэўны час. Аднак Еўрасаюз паступова спрабуе рухацца да гэтага.

8. ЦІ МОЖА БЫЦЬ УВЕДЗЕНА ЕЎРАІНУ «УСХОДНЯГА ПАРТНЁРСТВА»?

Тэарэтычна гэта магчыма, але можа быць вельмі доўгай перспектывай. Большасць краін, якія ўвайшли ў Еўрасаюз на працягу апошняга расшырэння, не з'яўляюцца членамі еўразоны.



Беларусь можа шмат атрымаць ад Еўрасаюза

9. ЦІ БУДЗЕ Ў ЖЫХАРОЎ ШАСЦІ КРАІН – ЧЛЕНАЎ «УСХОДНЯГА ПАРТНЁРСТВА» МАГЧЫМАСЦЬ ЗВЯРТАЦЦА Ў ЕЎРАПЕЙСКІ ТРЫБУНАЛ СПРАВЯДЛІВАСЦІ?

Еўрапейскі трывалы суд спраўядлівасці – гэта вышэйшая судовая ўстанова Еўрасаюза, інстытут Еўрапейскага Саюза. У сваёй дзейнасці ён кіруецца законамі ЕС. Партнёрскія краіны з Усходнім Еўропы не падпадаюць пад юрысдыкцыю ЕС. Таму суб'екты, што не ўваходзяць у ЕС, не могуць звяртацца ў Еўрапейскі трывалы суд.

Аднак ёсьць Еўрапейскі суд па правах чалавека ў Страсбургу, які з'яўляецца часткай Савета Еўропы. І жыхары краін-членоў, калі яны не задаволены раешэннем нацыянальнага суда, могуць звярнуцца ў Еўрапейскі суд па правах чалавека.

10. ЯК ДОЎГА БУДЗЕ ДЗЕЙНІЧАЦЬ «УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА»?

Пакуль фінансаванне «Усходнія партнёрства» разлічана да 2013 года. Аднак гэта не азначае, што пасля завяршэння названага тэрміну праграма спыніць сваё існаванне. У ходзе яе рэалізацыі будзе відаць, ці патрабна яшчэ што-небудзь паляпшаць, што рабіць хутчэй, што не надта важна і г.д. Таму пакуль вызначаны такі тэрмін.



ГРУЗІЯ БОЛЬШ НЕ Ў СНД

га дня краіна не з'яўляеца членам гэтай рэгіональнай арганізацыі, створанай у 1991 годзе дванаццацю постсавецкімі рэспублікамі.

Аб tym, што Грузія выходзіць з СНД, абыясці 12 жніўня 2008 года на мітынгу ў Тбілісі прэзідэнт Mixail Saакашвілі ў знак пратэсту супраць ува-

ходжання расійскіх войск на тэрыторыю Паўднёвой Асіеці.

Як напярэдадні паведаміў БелаПАН дырэктар арганізацыінага дэпартамента Выканкама СНД Сяргей Камянецкі, тэхнічна выход Грузіі са складу Садружнасці ў яго мінскай штаб-кватэры будзе аформлены ў выглядзе зняцця сцягоў

гэтай краіны ў вялікай зале і фас будынка на Кірава, 17.

Першы намеснік выканайчага сакратара СНД Уладзімір Гаркун адмовіўся БелаПАН пракаментаваць выхад Грузіі са складу Садружнасці.

Сайт Выканайчага камітэта СНД пакуль застаецца ў ранейшым выглядзе — сярод сцягоў дзяржай — уздельніц ёсьць і сцяга Грузіі.

ВЯЧАСЛАВ БУДКЕВІЧ.

18 жніўня завяршилася юрыдычна працэдура афармлення выхаду Грузіі са складу Садружнасці Незалежных Дзяржаў. З гэтага

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

І нічога заганнага тут няма. Высокаразвітая краіны Еўропы вырошчаюць па 600—700 кілаграмаў збожжа на аднаго чалавека і лічачь гэты паказчык найбольш прымальнym з эканамічнага пункта гледжання. Мы ж упадабалі размахваць высокім паказчыкамі. Сабе ў страты.

Былы намеснік старшыні Мінскага абласнага выкануячага камітэта **Аляксандар Ярашук** для нашага выдання паведаміў, што Беларусь была і назаўсёды застанецца вытворцам амаль выключна фуражнага збожжа: "Я магу толькі ўяўіць, якія страты панясе рэспубліканскі бюджет, калі мы намалоцім тая чаканыя 12 мільёнаў тон. Для каго? Для чаго? Наша збожжа з-за нізкай якасці (яму банальна не хапае сонца) ідзе на корм буйной жывёле, свінням і курам. Прычым сабекошт такога збожжа ў выглядзе кармоў для жывёлы у 2-3 разы вышэйшы,



Такі танны-дарагі хлеб

"ЗА ШТО ПРАЛІВАЕМ КРОУ"

У прынцыпе, паўстае толькі адно пытанне: "за што кроў праліваем" у гэтай бітве за ўраджай, якая

12 мільёнаў тон збожжа ў год — лічба, прывабная толькі зневенне. На самай справе з-за асаблівасцей клімату мы не можам вырошчаць прыстойную пшаніцу цвёрдых гатункаў і калі хочам есці хлеб, макароны і пірожныя высокай якасці, то будзем вымушаны і далей завозіць такую пшаніцу з-за мяжы.

Чым у вядучых краінах. Дык ці варта агарод гарадзіць? І ўвогуле, навошта кожны раз ператвараць сельскагаспадарчую працу, якая нічым не лепшша за працу металурга ці будаўніка, у чаргове нацыянальнае шоу з вядомым фіналам?"

Шырока рэкламуецца? Ці мае сэнс ганарыцца лішнім мільёнам сабранага збожжа?

Някія кіраўнікі дзяржавы заявіў, што ў свеце амаль мільярд людзей галадае. І гэтыя прабел, асабліва падчас жорсткага крызісу, у пэўнай

ступені можа паспяхова запойніць беларуская сельскагаспадарчая прадукцыя. Так і ўяўляеца, як згаданы мільярд жыхароў планеты Зямля з галоднымі і прагнеными вачыма ўзіраеца ў зводкі з беларускіх палеткаў, разлічавочы хоць раз у жыцці паесці ад пуза, адламіўшы кавалак з нашага збожжавага, малочнага, мяснога пірага-2009. Яны могуць, у прынцыпе, і пажывіцца.

Але, па-першое, як ужо было сказана вышэй, айчыннае збожжа не самай высокай якасці.

Па-другое, сельскагаспадарчы рынак на планеце Зямля ўжо даўно і жорстка падзелены.

І па-трэцяе: а навошта нам увогуле прадаваць харчы за мяжу?

Сакрэтам палішынеля з'яўляеца сам факт страт-

насці беларускай сельскай гаспадаркі. Праўда, і шмат якія ёўрапейскія гаспадаркі таксама не надта прыбытковыя. Уся справа ў ступені стратнасці.

ВЫШЭЙ, ЧЫМ НА КУБАНІ

Аляксандар Ярашук мяркуе, што, напрыклад, расійскі харчовы рынок для нас вельмі важны, але трэба ж думачы пра канкурэнтназдольнасць беларускай сельскагаспадарчай вытворчасці: "Датаваць экспарт можна да пэўнай ступені. Калі гэта цягнеца з году ў год, то ўжо атрымліваецца не заваёванне чужых рынкаў, а натуральная чорная дэіра для нашага бюджэту".

Год назад на прэсавай канферэнцыі ў Мінску для журналісташтвараў расійскіх рэгіянальных выданняў Аляксандар Лукашэнка ўтрапёна распавядаў, што "дзякуючы беларускай тэхніцы мы атрымалі ўраджай лепшы, чым на Кубані, і што "мы не паспяваём за патрабаваннямі рынку — на МАЗе і МТЗ у нас чарга на год наперад, каб купіць тэхніку з перадаплатай за пайгода".

Цяпер на гэтых флагманах беларускай прамысловасці гатовай прадукцыяй затавараны заводскія памяшканні.

Беларускія харчы пакуль купляюць больш ахвотна. Аднак ад гэтага не пачуваеца чаканай эйфарыі.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ

СУПЯРЭЧЛІВЫЯ ЛІЧБЫ

і да т.п. Аднак я, маючы эканамічную адкуацыю, пасля пра-гледу лічбай справаздачы магу завердзіць, што гэты аптымізм значна перабольшаны.

Што цікава: тая самая газеты ў сваіх наступных нумарах апубліковалі інфармацыю аб чарговых пасяджэннях райвыканкамаў, прысвечаных вынікам сацыяльна-еканамічнага развіцця раёнаў. І з гэтых публікацый стала зразумела,

які сапраўдны стан эканомікі ў нашым рэгіёне. Вось пра што можна даведацца, гартаючы газеты "Зара над Друццю", "Сельскае жыццё" і "Ударны фронт", не зважаючы ўвагі на аптымістычную "афарбоўку" тэкстай.

У Бялыніцкім раёне аўтамабільны прамысловай прадукцыі за пэўнадзеўдзе ў парайонні з мінультым годам паменшыўся на 10%. Таксама знізілася адносна адпаведнага перыяду

мінулага года сярэднеспісачная колькасць прамысловавытворчага персаналу — на 7,1%, а прадукцыйнасць працы — на 3,1%. Значна менш (на 4,5%) было закуплена малака ў насељніцтва — 1109 тон. Закупкі буйной рагатай жывёлы наогул правалены — купілі ўсяго 710 галоў, што на 28% менш за мінулагодні паказчык.

Заканчэнне на стар. 4



Камандам НТБ амаль заўсёды не вельми шчасціла на беларускай зямлі

Афіцыны Мінск няройна дыхае да НТБ яшчэ з часоў, калі ўласным карэспандэнтам канала ў нашай краіне быў Аляксандр Ступнікаў. Ягоныя вострыя рэпартажы надта не падабаліся ўладам. Скончылася ўсё тым, што Ступнікаў быў высланы з Беларусі, як "очернитель существующей действительности".

Праз некалькі гадоў гісторыя паўтрылася. Уласны карэспандэнт НТБ Павел Селін нерваваў кіраўніцтва Беларусі да такай ступені, што і яго дэпартавалі з "сінявойкай".

Потым усё суцішылася, бо Віктар Кузьмін, які пераняў справы ў Паўла Селіна, паводзіць сябе цішэй вады, ніжэй травы і таму ніякага раздражнення ў беларускіх улад не выклікае. Такім чынам, калі раней журналісты гэтага тэлеканала, што працујуць у Беларусі, адразу траплялі ў "группу рзыкі", то цяпер нейкай асаблівай не-бяспекі для іх не існуе.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 3

Незразумела толькі, дзе-ля чаго ў Бялыніцкім раёне крыху больш за месяц назад праводзілася афіцыйнае пасяджэнне "Аб мерах і пра-пановах па выкананні Праграмы развіцця дапаможных гаспадарак".

Яшчэ горшая сітуацыя ў Круглянскім раёне. Пасля сыходу з пасады былога старшыні райвыканкама ўсе паказыкі, як гэта даволі часта бывае ў падобных выпадках, началі "сыпацца". Высветлілася, што ў раёне не забяспечана выкананне прагнозных паказыкай па тэмпе росту вялай прадукцыі сельскай гаспадаркі ва ўсіх яе катэгорыях. Зніжаюцца тэмпы росту роз-

ГРУПА РЫЗЫКІ

Загадкавая гісторыя здарылася напрыканцы мінулага тыдня са здымачнай групай НТБ. Два супрацоўнікі тэлеканала былі дэ-факта дэпартаваны з нашай краіны. Але і беларускія ўлады, і кіраўніцтва НТБ нібы вады ў рот набралі з гэтай нагоды.

І раптам увечары ў пятніцу з'явіліся паведамленні, што здымачную группу НТБ пад канвоем людзей у цывільным зvezлі з гатэля ў невядомым напрамку. Потым было ўдакладненне: журналістай Аляксея Малкава і Юрыя Бабенку выслалі з Беларусі, пасадзіўшы на цягнік.

Здавалася, неўзабаве выбухне чарговы скандал, як было ў выпадках з Аляксандрам Ступнікам і Паўлам Селіным. Але не: мінулі выхадныя, пачаўся наступны тыдзень, аднак ніякіх "інфармацыйных войн" не адзначаецца. Тоэ, што беларускія ўлады замоўчваюць гэтую гісторыю, не дзіва. Аднак і НТБ, відавочна, не мае ніякага жадання гаварыць пра дэпартацию сваіх журналістаў з Беларусі. Чаму?

Пакуль што мы ведаем няшмат. Малкаў і Бабенка, якія з'яўляюцца супрацоўнікамі праграмы "ЧП Расследование", здымалі ў Мінску сюжэт пра апазіцыйных палітыкаў Юрыя Захаранку і Віктара Ганчара да журналіста Дзмітрыя Завадскага, што знік ў 1999—2000 гг. Верагодна, гэтыя супрацоўнікі НТБ працавалі без акредытациі Міністэрства замежных спраў Беларусі, што і стала нагодай для іх дэпартациі.

Між іншым, апошняя гады расійская СМІ не праяўлялі цікавасці да гісторыі пра зніклых апазіцыйных палітыкаў з Беларусі. І раптам НТБ пачынае рыхтаваць сюжэт на гэтую тэму, прычым, здаецца, у экстранным рэжыме.

"Мне падалося, што яны (Малкаў і Ба-

бенка) былі не вельмі падрыхтаваны да гэтай тэмам, шмат чаго не ведалі", — кажа Вольга Завадская.

Супастаўляючы некаторыя падзеі і тэндэнцыі, прыходзіш да вынівовы, што нагодай для візуальнай здымачнай групы НТБ у Беларусі стала не раптоўнае абуджэнне ў тэлеканала цікавасці да парушэння правоў чалавека, а загад з Крамля. Кіраўніцтва Расіі апошнім часам не надта задаволена паводзінамі Аляксандра Лукашэнкі і шукае розныя магчымасці націску на яго.

Да прыкладу, у Москве цяпер ладзяць кастынг беларускіх апазіцыйных палітыкаў: нібыта Крэмль прыгледаецца да патэнцыйных сапернікаў кіраўніка Беларусі на будучых презідэнцкіх выбарах, каб вылучыць прарасійскую кандыдата. Насамрэч мэта гэтых сустэреч-гаворак, у якіх ужо бралі ўдзел былы палітвазень Аляксандар Казулін ды яшчэ шэраг ягоных калег па дэмакратычным лагеры, — папсаваць нервы Лукашэнку і прымусіць яго да саступак. Бо малаверагодна, што Крэмль рыхыкне адкрыта падтрымліваць на выбарах апанента Аляксандра Лукашэнкі.

Здаецца, што з той самай серы і камандзіроўка ў Мінск карэспандэнта НТБ. Гэта сігнал Лукашэнку, што на ягоныя болевыя кропкі магчымы ціск праз расійскую СМІ. За кулісамі вялікай палітыкі ідзе жорсткі гандаль, у якім журналісты часцяком выконваюць ролю дробнай манеты.

ВАЛЯНЦИН СЫЧ.

СУПЯРЭЧЛІВЫЯ ЛІЧБЫ

нічнага тавараабароту. Сярод правальных паказыкай, пра якія трэба абавязкова згадаць, сярэдні надой малака ад каровы. Сёлета ў першае падзенні ён склаў 2161 кг, што на 4,8% менш, чым у мінулым годзе. Прамысловасць раёна не выпраўляе статыстыкі, бо збольшага працуе на склад, што выявілася ў значным пе-равышэнні запасаў гатовай прадукцыі адносна нарматыву.

Але больш за ўсіх вызначыўся "флагман" рэгіёна Шклousкі раён, дзе не было выкананыя шмат асноўных прагнозных паказыкай. Рэзка знізіліся аб'ёмы экспарту, павялічыліся запасы гатовай

прадукцыі. У гэты спіс патрапілі таксама вядучыя прадпрыемствы — РУП "Завод газетнай паперы" і ААТ "Папяровая фабрыка "Спартак". Што тычыцца першага, то яшчэ ў траўні мінулага года на адкрыцці прадпрыемства кіраўнік дзяржавы назваў згаданы завод «валютным проектам», які мусіць да 2010 года забяспечыць патрэбы айчынных друкаваных СМІ і выдавецтваў, а палову сваёй прадукцыі прадаваць на міжнародных рынках.

Не забяспечана ў Шклousкім раёне і выкананне прагнозу па рознічным тавараабароце (100,9% пры прагнозе 117,5%), росце

колькасці платных паслуг насельніцтву (108,2% пры прагнозе 117,5%). Значна павялічылася колькасць стратных арганізацій (8,3% ад агульнай колькасці). Не выкананы заданні па росце заработка платы, энергазберажэнні. Дарэчы, рэальны заробак, разлічаны з улікам росту цэн на тавары і паслугі, у траўні гэтага года склаў у Шклousкім раёне 773,9 тысячи рублёў (памяншэнне ў параўнанні з траўнем 2008 года на 0,3%).

Такі вось дзіўны "рост" атрымліваецца ў нашым рэгіёне ў першым паўгоддзі гэтага года. Уважліва чытаце статыстычныя справаздачы, шаноўныя чытачы. Тады вам усё стане зразумела.

БАРЫС ВЫРВІЧ

РЭХА ГУЧНЫХ АДСТАВАК

“ГАЛІНА ЖУРАЎКОВА Ў НАС НЕ ПРАЦУЕ...”

“Галіна Жураўкова працуе ва Упраўленні справамі прэзідэнта Расійскай Федэрациі” — гэта самая апошняя “навіна” пра былую беларускую чыноўніцу.

Выданне “Тут і цяпер” вырашыла праверыць гэтую інфармацыю і пашукаць сляды Галіны Анісімаўны ў Маскве.

Не так даўно ў адным са сваіх інтэрв’ю беларускай прэсе былы паплечнік А.Лукашэнкі **Іван Ціцянкоў** сказаў: чуў, быццам бы Жураўкова працаўладкавала ў “Газпраме”.

У даведачнай службе адной з самых буйных расійскіх кампаній **нам** паведамлі, што супрацоўніка з прозвішчам Жураўкова ў іх няма. А ў прыёмнай кіраўніка справамі расійскага прэзідэнта **Уладзіміра Кожына** наконт Галіны Жураўковай адказаі так: “Яна ў нас не працуе і ніколі не працавала”.

Як ужо паведамлялася, у Рэспубліканскай бальніцы Упраўлення справамі прэзідэнта Беларусі адну з кіруючых пасад займае пляменніца Галіны Жураўковай. Аднак яна не хоча распавяддаць журналістам пра тое, яе склаўся лёс ейнай цёткі.

Нагадаем, што Галіна Жураўкова была асуджана Вярховным судом да 4-х гадоў пазбаўлення волі. Аднак у калоніі яна не правяла ні дня: Аляксандр Лукашэнка яе памілаваў.



Калі верыць словам тых, хто ў свой час меў зносіны з Жураўковай, то ў яе склаліся неблагія адносіны з двумя старэйшымі сынамі кіраўніка дзяржавы, якія быццам бы падтрымліваюць з ёй сувязь і сённяння...

АЛЯКСАНДР ІВАНКОЎ ПАКУЛЬ БЕСПРАЦОЎНЫ



Былы міністр гандлю дагэтуль не працаўладкаваўся.

Пра гэта выданню “Тут і цяпер” паведаміла яго жонка.

Нагадаем, што амаль адразу пасля сваёй адстаўкі Аляксандр Іванавіч сказаў **нашаму выданню**, што ў хуткім часе разлічвае атрымаць новую пасаду. Прычым Іванкоў не сумніваўся, што яму авабязкова пропануюць новую пасаду. Аднак, відаць, зоркі на небе яшчэ не сышліся...

Пакуль Аляксандр Іванкоў па-разнейшаму ўзначальвае Беларускую федэрацию каноэ.

Прайда, трохразовы алімпійскі чэмпіён **Уладзімір Парфяновіч** крытычна гаворыць пра тое, як Іванкоў кіруе федэрацию.

“Ен там амаль не з’яўляецца, — дзеліцца сваімі назіраннямі вядомы спартсмен і былы дэпутат Палаты прадстаўнікоў. — Калі не памыляюся, ніводнага трэнерскага савета не правёў. Але галоўнае нават не гэта. Самая вялікая праблема, якую не выправшае Іванкоў, — развіццё базы для падрыхтоўкі маладых спартсменаў. Мы як сядзелі ў хлявах, так і сядзім. Але ўсе бацькі пра гэта гаварыць. Калі нейкі чыноўнік з Міністэрства спорту пачынае на дадзеную тэму заікацца, яму адразу выпісваюць “войчы билет...”.

Усе нашы будынкі ўзвядзены ў часы СССР, ім ужо больш за 60 гадоў. І з таго часу нічога не мянялася...

А хіба спадар Іванкоў можа ўзняць гэтую праблему на дзяржаўным узроўні? Чыноўнікі ў нашай дзяржаве не маюць ніякіх правоў і не выказываюць ініцыятыў. А былыя чыноўнікі тым больш.

Увогуле я лічу, што прызначэнне высокіх службовых асоб кіраўнікамі спартовых федэраций — гэта згубная практика. Большаясць з прызначаных праста не разбіраецца ў тым відзе спорту, якім кіруе. Пры ўсёй маёй павазе да Уладзіміра Канаплёва скажу: што, ён глыбока разбіраецца ў гандболе? Смешна! Чынавенства толькі можа нешта прасоўваць пры дапамозе так званага адміністрацыйнага рэсурсу. Чыноўнік можа выбіць з дзяржбюджэту пэўную суму грошай, каб пабудаваць, да прыкладу, нейкі будынак, патрэбны федэрации. Можа тая ж гроши пры дапамозе таго ж самага рэсурсу вытрасці з прыбліжаных прадпрымальнікаў. А што далей? У канкрэтным відзе спорту ад гэтага руху наперад не адбываецца! Кіраўнікі федэраций павінны разбірацца ва ўсіх нюансах і разумець, што і для чаго яны робяць. У нашай краіне, канечне, ёсць адзін геніяльны чыноўнік, які ведае, як сеяць, араць, касіць, прыгажуну выбіраць. Ну дык ён жа адзін, не ўсе ж таяк разумныя...”

З АСАБІСТАЙ СПРАВЫ

Аляксандр Іванкоў нарадзіўся ў 1950 годзе ў Мінску.

Міністрам быў прызначаны ў чэрвені 2005-га. Вызвалены ад пасады 9 студзеня 2009 года ўказам А.Лукашэнкі.

СЯРГЕЙ ШУТАЎ ЗАХОЎВАЕ МАЎЧАННЕ

На мінулым тыдні А.Лукашэнка сваім указам вызваліў палкоўніка міліцыі Сяргея Шутава ад пасады кіраўніка Упраўлення ўнутраных спраў Гомельскага абласці.

Шутаў залічаны ў распараджэнне міністра ўнутраных спраў. Гэта значыць, што менавіта Анатоль Куляшоў цяпер будзе думаць, звалінць яго са службы

альбо знайсці яму новую пасаду.

Варта адзначыць, што, па нашых дадзеных, Шутаву засталося каля двух гадоў да пенсіі. Сам звольніца з органаў ўнутраных спраў ён можна толькі па хваробе.

Калі верыць нашым крыніцам інфармацыі, то яшчэ за некалькі тыдняў да сваёй адстаўкі Шутаў хацеў трапіць на

прыём да кіраўніка дзяржавы, каб данесці яму сваю праіду ў сувязі са скандальнай “паляўнічай” справай. Як паведамлялася, Шутаў спрабаваў абараніць сваіх падначаленых, якія зараз знаходзяцца за кратамі.

Аднак сёння Сяргей Васільевіч катэгарычна не жадае аблікоўваць з журнaliстамі прычыны сваёй адстаўкі. Відаць, разлічвае, што маўчанне для яго цяпер — сапраўды золата...

ХІМЗАВОД СУПРАЦЬ ЛЮДЗЕЙ

Яшчэ напрыканцы траўня ў пасёлку Дружны Пухавіцкага раёна Мінскай вобласці меў запрацаўца завод ядахімікатаў, супраць сумнеўнага будаўніцтва якога жыхары гэтага і суседніх пасёлкаў — Свіслач ды Рудзенск — пратэстуюць амаль два гады. Новаспечанае прадпрыемства дагэтуль не здолела прайсці дзяржаўную прыёмку, але, па інфармацыі "Тут і цяпер", ужо пачало выпуск пестыцыдаў і гербіцыдаў, парушаючы ўсе законы і нормы.

ЧЫНОЎНІЦКАЕ ЛОБІ

Як мы ўжо распавядалі, расійская кампанія "Август", якой дасюль належалі два заводы ядахімікатаў у Чувашыі і Кітаі, пастаўляе на Беларусь пестыцыды 5 гадоў, забяспечваючы 12% айчыннага рынку. Адмыслова для будаўніцтва трэцяга завода ўлетку 2007-га ў Беларусі было створана даччынае прадпрыемства ЗАТ "Август-Бел". У парушэнне стандарту Пухавіцкім райвыканкамам выдаў зямлю і дазвол на будоўлю хімзавода ў санітарна-ахоўнай зоне Мінскай ТЭЦ-5 (паміж агароджамі прадпрыемстваў метраўтыцыцаў). Зладзіўшы колькі фармальных мерапрыемстваў, аблыванкам і райвыканкамам заявілі, што мясцовыя жыхары далі згоду на пабудову хімзавода. Але дзе там!

Увесень 2008 года пасля калектывай скаргі пухавічан Генпракуратура знайшла парушэнні з боку "Август-Бел" прыродаахоўнага заканадаўства. Дырэктар прадпрыемства атрымаў афіцыйнае папярэджанне, аднак і надалей будаўніцтва патэнцыйна небяспечнага прадпрыемства адбывалася ў рэжыме поўнай сакрэтнасці, што ёсьць парушэннем ратыфікаванай Беларуссю Орхускай канвенцыі.

Абураныя жыхары Дружнага некалькі разоў ладзілі

ЧАГО БАЯЦЦА МЕСЦІЧЫ?

1 Што расійскія інвестары, якія ўкладаюць у пабудову завода і інфраструктуру болей за 15 млн долараў, зэканомілі на высакаякасных ачышчальных збудаваннях, і хімічныя адходы будуць без контролю злівацца ў каналізацыю ТЭЦ-5 і ЖКГ Дружнага. Варта дадаць, што ў 140 метрах ад хімзавода месцяцца меліярацыйныя каналы, якія ўпадаюць у рэкі Пціч і Свіслач.

2 Што на заводзе "Август-Бел" будуць спальваць пратэр-мінаваныя пестыцыды з усёй Беларусі і іншых краінаў, якія будуць трапляць у паветра.

сцвярджаць, што інтэрэсы расійскай кампаніі лабіруюць высокапастаўленыя беларускія чыноўнікі.

ЗАВОД ПРАЦУЕ БЕЗ ДАЗВОЛУ?

Шляхам пагроз, запалохванняў і звыкальстваннем спецслужб ау мясцовыя ўлады задушылі пратэстную хвалю. Тым часам, па словах супрацоўніка ТЭЦ-5, праект хімічнага завода прайшоў экспертызу ў Мінпрыроды за фантастычна хуткі тэрмін — 12 дзён. Аднак у сакавіку

раённая прыёмчайная камісія завод не прыняла, выявіўшы шматлікія парушэнні на аб'екце. Планавалася, што завод "Август-Бел" ліквідуе ўсе

ЦІ ПАЧУЕ ФЕРЭРА?

Страціўшы надзею знайсці праўду ў Беларусі, актыўсты з Дружнага пайшлі далей. Еўракамісару па знешнім палітыцы Беніце Ферэра-Вальднэр, падчас яе чэрвеньскага візіту ў Беларусь, быў перададзены ліст для еўракамісара па правах чалавека з подпісамі больш як 1600 жыхароў Пухавіччыны і просьбай пасадзейнічаць вырашэнню праблемы з хімзаводам. Ці пачаюць іх у Еўропе?

ХІМІЯ ТРАПІЦЬ У КАНАЛІЗАЦЫЮ?

Як паведамілі **нашаму выданню** жыхары Дружнага, тое, што завод пабудаваны з парушэннямі нормаў і патрабаванняў, засведчылі летнія дажджы.

Пасля шэррагамоцных ліўняў месцічы ўбачылі лужыны на ўсіх тэрыторыях завода і перапоўненія адстойнікі з водой. У той жа час спецыялісты ТЭЦ-5 ужо некалькі разоў фіксавалі несанкцыянованыя злівы ліўневай вады з "Август-Бел" ў каналізацыйную сістemu ЖКГ. І гэта пры том, што кірауніцтва завода клятвенна абяцала, што ліўневыя сцёкі ў каналізацыю яны скідаць не збираюцца, а будуць ачышчаць і выпарваць у адмысловых адстойніках.

Мінздароўя. Чатыры разы жыхары Пухавіччыны пісалі прэзідэнту Лукашэнку. Всё без выніку. Больш за тое, Нациянальная акадэмія навук чатыры разы давала адмоўную ацэнку пабудове гэтага завода ў Пухавіцкім раёне, аднак на пяты раз навуковцы раптам сказали "добра". Падобная нелагічная паводзіны далі сябрам ініцыятывынай групы супраць пабудовы хімзавода падставу

недапрацоўкі, скончыць будоўлю і пачне выпуск прадукцыі да траўня. Аднак дакладна вядома, што прыёму яны дагэтуль не прыйшли. Пры гэтым супрацоўнікі суседніх ТЭЦ-5 паведамілі "Тут і цяпер", што завод ужо фасуе ядахімікаты, нават не атрымаўшы на гэта дазволу.

"Штат набралі поўны. У эксплуатацію завод яшчэ не здалі, але ад работнікаў стала вядома, што ужо фасуе прадукцыю ў трох змены, — распавёў "Тут і цяпер" супрацоўнік ТЭЦ-5, які прасіў не называць сябе. — Да таго ж ёсьць інфармацыя, што на заводе ўжо было масавае атручэнне нечым. Некалькі супрацоўнікаў прадпрыемства былі накіраваны ў мясцовую інфекцыёнку са скаргамі на стрававальную сістemu".

"Што яны туды зліваюць — невядома, бо аналізу нікто неробіць, — кажа **Андрэй**, актыўіст ініцыятыўнай групы супраць будаўніцтва хімічнага завода. — Але страшна ўяўіць, што здарыцца, калі ў каналізацію трапіць атручаная гербіцыдамі вада з ліўневых сцёкі. А можна ўжо туды трапляе?"

ЯЗЭП ШЧАБЛОУСКІ



стыхійныя акцыі пратэсту, звязаліся ва ўсе магчымыя дзяржструктуры — ад Камітэту дзяржаўнага кантроля (КДК) да Мінпрыроды і раённая прыёмчайная камісія завод не прыняла, выявіўшы шматлікія парушэнні на аб'екце. Планавалася, што завод "Август-Бел" ліквідуе ўсе

Страшна ўяўіць, што здарыцца, калі ў гаспадарчу каналізацыю трапіць атручаная гербіцыдамі і пестыцыдамі вада з ліўневых сцёкі.

Абураныя жыхары Дружнага некалькі разоў ладзілі

недапрацоўкі, скончыць будоўлю і пачне выпуск прадукцыі да траўня. Аднак дакладна вядома, што прыёму яны дагэтуль не прыйшли. Пры гэтым супрацоўнікі суседніх ТЭЦ-5 паведамілі "Тут і цяпер", што завод ужо фасуе ядахімікаты, нават не атрымаўшы на гэта дазволу.

"Штат набралі поўны. У эксплуатацію завод яшчэ не здалі, але ад работнікаў стала вядома, што ужо фасуе прадукцыю ў трох змены, — распавёў "Тут і цяпер" супрацоўнік ТЭЦ-5, які прасіў не называць сябе. — Да таго ж ёсьць інфармацыя, што на заводе ўжо было масавае атручэнне нечым. Некалькі супрацоўнікаў прадпрыемства былі накіраваны ў мясцовую інфекцыёнку са скаргамі на стрававальную сістemu".

ЧАМУ НАШ ФУТБОЛ У ЗАЎСЁДНЫМ АЎЦЕ

Апошнім часам беларускіх аматараў футбола праследуюць адны расчараўанні. Усе чатыры клубы, якія прадстаўлялі Беларусь у ёўракубках, хуценька адтуль вылецелі. (Толькі БАТЭ мае шанц сущэшыца ў турніры рангам ніжэй.) Следам за імі цяжкі ўдар па шматгадовых спадзяннях айчынных заўсятараў нанесла нацыянальная зборная, якая саступіла дома харватам — 1:3.

НАШ УЗРОВЕНЬ — СЕЛЬСКІ

Першы кваліфікацыйны раунд Лігі Еўропы, які прыйшоў на змену Кубку УЕФА, сталічныя клубы прайшли са скрыпам. МТЗ-РІПА перамог дома чарнагорскую "Суцьеску" толькі ў дадатковы час. Мінскае "Дынаама" ў гасцях забіла македонскай "Рэнаве" гол з пенальці, які гаспадары палічылі прыдуманым. Абедзве балканскія дружыны знаходзіліся на стадыі перадсезоннай падрыхтоўкі і былі вельмі далёкія ад аптымальных кандыцый, у той час як у нас чэмпінат быў у поўным разгары. Пры гэтым гаворка вядзеца пра каманды з невялікіх гарадкоў малых краін. "Суцьеска" прадстаўляе Нікшыч, другі па значнасці горад Чарнагорыі з 60-тысячным насельніцтвам. "Рэнава" дык зусім з сяла Чэпцішча. Нашы ж клубы сталічныя, з самага цэнтра Еўропы...

Ліга Еўропы.

I кваліфікацыйны раунд МТЗ-РІПА (Мінск) — Суцьеска (Чарнагорыя) — 1:1, 2:1.

Дынаама (Мінск) — Рэнава (Македонія) — 2:1, 1:1.

У другім круге беларусы змагаліся з мацнейшымі апанентамі і адразу пасыпаліся. За выняткам БАТЭ, які саступіў пазней сціплому латвійскаму "Вентспілсу".

Ліга чэмпіёнаў.

II кваліфікацыйны раунд БАТЭ (Барысаў) — Вентспілс (Латвія) — 0:1, 2:1.



Беларускім футбольным фанатам не так частва выпадае радасная нагода разыграціся на юсу катушку

Ліга Еўропы.

III кваліфікацыйны раунд МТЗ-РІПА (Мінск) — Металург (Данецк, Украіна) — 0:3, 1:2.

Дынаама (Мінск) — Тромсе (Нарвегія) — 0:0, 1:4.

Нафтан (Наваполацк) — Гент (Бельгія) — 2:1, 0:1.

Ліга чэмпіёнаў.

III кваліфікацыйны раунд БАТЭ (Барысаў) — Вентспілс (Латвія) — 0:1, 2:1.

І гэткая сітуацыя паўтараецца з году ў год. Толькі ў мінульм сезоне БАТЭ бліснуў, аднак працягу не было.

ЧАМУ НАШЫ КЛУБЫ ТАКІЯ СЛАБЫЯ?

Ды і ці можна назваць іх клубамі ў агульнапрынятых сэнсе? Сумарны бюджет усіх калектываў беларускай вышэйшай лігі раўназначны бюджету сярэдняга расійскага клуба. Істотна папоўніць скарбонку кіраўнікі айчынных клубаў не ў стане. Яны моляцца на презідэнцкі ўказ, які спрыяе спонсарскім укладанням, і тэрмін дзяяння якога рэгулярна прадаўжаецца.

Прафесійныя ж футбольныя клубы за мяжой — буйныя бізнес-прадпрыемствы са змяшанай формай уласнасці. Iх гадавы бюджет вылічваецца дзесяткамі мільёнаў долараў. Шараговыя заўсятары могуць

быць уладальнікамі акцый роднага клуба. Гэта, у мюнхенскай "Баварыі" больш за 140 тысяч сяброў клуба. На заходненеўрапейскіх клубных сайтах можна атрымаць інфармацыю пра іх уладальнікаў і уласнасць. Да прыкладу: сайт лонданскага "Арсенала" ў раздзеле "Улас-

24,1%, і 15,9% адпаведна...".

Нават з гэтай невялікай інфармацыі можна разрабіць выснову: вялікі футбол — гэта вялікі бізнес. У поспеху футбольнага клуба зацікаўлены і буйныя камерсанты, і тысячи дробных уладальнікаў ягоных акцый.

У сённяшній Беларусі па-

Пакуль беларускі футбол цалкам падкантрольны дзяржаве, у нашых каманд няма ніводнага шанцу прафіцца ў сусветную эліту.

насць і фінансы" паведамляе:

"Арсенал Холдынг" выкарыстоўваецца як неабмежаваная публічная кампанія... З 24 верасня 2007 года рынкавая капіталізацыя "Арсенала" ацэньваецца ў 622,2 млн фунтаў... Рада дырэктараў "Арсенала" трывамае 45% акцый клуба. Самыя вялікія трывалынікі акцый — Дэні Фізман (лонданскі алмазны дылер) і Ніна Брэсвел-Сміт (жонка ўнука былога старшыні сэра Брэсвела-Сміта), якія маюць

добнае немагчыма — у нас практична адсутнічае рынковая эканоміка. Дзяржава моцна трymае ў руках вытворчыя магутнасці і эканамічныя актыўы. Менавіта таму дагэтуль не створана Прафесійная футбольная ліга. Пакуль беларускі футбол непрафесійны, цалкам падкантрольны дзяржаве, у нашых клубаў і зборнай няма ніводнага шанцу прафіцца ў сусветную футбольную эліту.

МІХАСЬ МОШЫН

ЛЁГКАЯ АТЛЕТЫКА

ЁСЦЬ 9,58 СЕКУНДЫ!

Трохразовы алімпійскі чэмпіён Усэйн Болт (Ямайка) 16 жніўня даказаў, што ён самы хуткі чалавек планеты. Фінальны забег на 100 метраў на чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы, што праходзіць у Берліне, ён выйграў з вынікам 9,58 секунды!

Год таму, на Алімпіядзе ў Пекіне, яго сусветны рэкорд у 9,69 секунды падаваўся фантастыкай.

Болт атагнаў Тайсану Гея (ЗША) на 0,13 секунды (9,71), Асафу Паўэла (Ямайка) — на 0,26 секунды (9,84).

Чэмпіянат свету па лёгкай атлетыцы, што стартаваў у суботу ў сталіцы Нямеччыны, паказваюць ў жывым эфіры каналы «Лад» і «Еўрапорт».

ПРАПАГАНДА ВАЙНЫ

Дзве галоўныя даты ў гісторыі XX стагоддзя ў календары — зусім побач. 1 жніўня 1914 года пачалася Першая сусветная вайна, 1 верасня 1939-га — Другая сусветная. Абедзьве вайны можна разглядаць як драму ў двух актах. Самыя драматычныя і трагічныя падзеі здарыліся ў другім, але іх немагчыма зразумець, не памятаючы таго, што адбылося ў першым акце.

АПОШНІ САЛДАТ

Напрыканцы ліпеня ў Англіі памёр апошні брытанскі ветэран Першай сусветнай вайны Гары Пэтч. Яму было 111 гадоў і ён усяго на тыдзень перажыў свайго сучасніка, таксама ветэрана вайны Генры Алінгема, які дажыў да 113. У сувесце засталося ўсяго некалькі чалавек, якія яшчэ могуць памятаць падзеі амаль стогоддвой даўніны.

Усяго ў той вайне загінула 16 мільёнаў чалавек.

ПРЫМУШЭННЕ ДА МІРУ

Веймарскі мір быў вельмі несправядлівым і нават грабежніцкім. На знясіленую Германію самаабвешчаныя пераможцы наляжылі гіганцкую канtryбуцыю. Як прадказваў тады адзін нямецкі філософ, вайна ў Еўропе абавязкова паўторыцца гадоў праз дваццаць, як толькі вырасце новае пакаленне. Прагноз спраўдзіўся, але вяявалася, вядома, не толькі маладое пакаленне. Гітлер, які даслужыўся да фельдфебеля на I-й Сусветнай, падчас новай вайны быў ужо адной з галоўных дзеючых асоб і сам пасылаў на смерць мільёны людзей.

Між іншым, фюрэр напоўніць выкарыстаў прапаганду як найважнейшы інструмент вайны, апрабаваны яшчэ ў 1918 годзе. Першымі выкарыстоўваць



Daddy, what did YOU do in the Great War?

Брытанскі плакат часоў I-й Сусветнай: "Тата, а што Ты рабіў падчас Вялікай вайны?"

яго пачалі немцы, але ў Англіі тагачасны барон друку Норткліф з дапамогай міністра інфармацыі Бівербука зладзіў поўна-маштабную кампанію прапагандысцкай апрацоўкі насельніцтва Германіі і Аўстра-Венгрыі. На галовы людзей з неба падалі сотні тысяч улётак, якія расказвалі пра спрападыны стан спраў на фронце, выкryвалі прусацкі мілітарызм і, галоўнае, абяцалі людзям мір і ўсеагульнае працвітанне пасля вайны. Адным са станоўчых эфектаў брытанскай прапаганды ў Еўропе стала, між іншым, падтрымка незалежнасці Чэхіі і Польшчы ўвосень 1918 года. (Нагадаем, што перад tym увесну, пасля распаду Расійскай імперыі, была абвешчана Беларуская Народная Рэспубліка.)

На думку гісторыка Ніла Гранта, аўтара кнігі "Канфлікты XX стагоддзя", адным з негатыўных вынікаў прапаганды, якая раздзімала варожасць паміж ваюочымі бакамі, стала немагчымасць кампрамісу

ва ўсталяванні міру. Улады Вялікабрытаніі і ЗША імкнуліся выкарыстаць прапаганду ў высакародных мэтах — у імя свабоды і дэмакратыі. Аднак гэта не пашкодзіла скарыстаць ту ю самую ідэалагічную зброю нацыстам і камуністам.

Нярэдка карыстаюца ёю і сёння.

ЭКСКУРС У ГІСТОРЫЮ

Нядаўна адзначалася гадавіна вайны ў Грузії. Узброенай агрэсіі тады папярэднічала прапагандысцкая антыгрузінскія атака на ўсіх федэральных каналах Расіі. Атака паўтарылася і цяпер. А праз некалькі дзён пасля гадавіны прэзідэнт Расіі Мядзведзеў звярнуўся ў сваім відэаблогу да прэзідэнта Украіны Юшчанкі ў тым самым прапагандысцкім стылі. Ён скрытыкаваў не толькі знешнюю палітыку законна абранага прэзідэнта ўкраінскай дзяржавы, але зрабіў яму вымову за "перагляд агульнай гісторыі, герайзацыю нацысцкіх памагатых, перабольшанне ролі радыкал-нацыяналістаў, навязванне міжнароднай супольнасці нацыяналістычна афарбаваных трактовак масавага голаду ў СССР 1932-1933 гадоў". Фактычна кіраўнік Расіі адмаяўляе ўкраінскому народу ў праве мець уласную гісторыю і самому трактаваць яе. На паняцце "нацыянальны" вешаеца добра знаёмы беларусам ярлык — "нацыяналізм".

Відэазапіс Мядзведзея зроблены ў Сочы, на фоне баявых караблёў аховы ў моры.

Можна было бы пасмяцца з наваяўленай "дыпламатіі кананерак" і надзімання шчок, але гісторыя вымушае вельмі сур'ёзна ставіцца да рыторыкі з вуснаў кіраўнікоў яздзернай дзяржавы. Занадта шмат крывавых канфліктаў у сувесце пачыналася менавіта з рыторыкі і "эккурсаў" у чужую гісторыю.

Шмат важных гістарычных падзеяў адбывалася на тэрыторыі Беларусі, у тым ліку падчас апошніх войн. Між іншым, у верасні тут маюць адбыцца буйныя вучэнні з удзелам вялікага кантынгенту расійскіх войск. Сусед па "Саюзнай дзяржаве" дэманструе мо?

МАКСІМ ПЕШКА

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**

Заснавальнік ТАА "Тут і цяпер"

Галоўны рэдактар А. Уласаў (email: info@svabodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18

Падпісаны ў друку 21:45 19.08.09

Тыраж 299 экзэмпляраў